

คำวินิจฉัยของ นายจิระ บุญจนสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๔/๒๕๕๖

วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติพิทักษ์อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร มีหนังสือลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยคำร้องลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๑๓ คน ซึ่งผู้ร้องเข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติพิทักษ์อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งยังไม่ได้รับอนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎรไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ตามคำร้องขอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๑๓ คน ผู้ร้องสรุปความได้ ดังนี้

๑. ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา อำนาจในทางนิติบัญญัติเป็นของรัฐบาล ส่วนรัฐบาลเป็นองค์กรฝ่ายบริหารซึ่งไม่มีอำนาจโดยตรงในการตรากฎหมาย เว้นแต่จะได้รับมอบอำนาจจากรัฐสภา หรือเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อำนาจไว้โดยเฉพาะ ดังที่ปรากฏตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ และมาตรา ๒๒๐

๒. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติถึงเงื่อนไขการตราพระราชกำหนดต้องเพื่อการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ระบุไว้โดยเฉพาะ ในส่วนที่เกี่ยวกับคดีนี้ต้อง “เพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ”

๒.๑ การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติพิทักษ์อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญดังที่กล่าวมา การที่คณะรัฐมนตรีตัดสินใจกระทำการใดๆ ในทางนโยบายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ซึ่งมีลักษณะ

เป็นการคาดคะเนว่าจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น หรือจำเป็นต้องแก้ปัญหาทั่วไปทางเศรษฐกิจ ซึ่งดำรงอยู่ และยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขโดยกระบวนการนิติบัญญัติปกติ จะถือว่าเป็นการกระทำ “เพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ” ยังไม่ได้

๒.๒ การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นผลสืบเนื่องโดยตรงกับพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต ฯ เมื่อพิเคราะห์ตามเหตุผลท้ายพระราชกำหนด ที่ว่าสมควร แก้ไขบทนิยาม คำว่า “บริการ” และ “สถานบริการ” โดยเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้ ผู้ร้องเห็นว่าไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกันดังเหตุผลและข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามข้อ ๓

๓. มีประเด็นต้องพิจารณาต่อไปว่า มีข้อเท็จจริงอันเป็นเงื่อนไขในการตราพระราชกำหนดให้บรรลุล่วงวัตถุประสงค์ตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ เห็นว่า

๓.๑ การดำเนินการตราพระราชกำหนดดังกล่าวมีลักษณะเป็นการผลักดันนโยบายของรัฐบาล ให้ปรากฏเป็นจริงตามธรรมดา ซึ่งรัฐบาลจะต้องดำเนินการกระบวนการนิติบัญญัติปกติ ไม่มีความตอนใด จากเหตุผลท้ายพระราชกำหนดว่าการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตที่เป็นอยู่ปัจจุบันมีลักษณะบั่นทอนสภาพความมั่นคงทางเศรษฐกิจจนกระทั่งจำเป็นต้องใช้พระราชกำหนดเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาแต่อย่างใด ไม่ปรากฏวิกฤติทางเศรษฐกิจ หรือมีแนวโน้มว่าจะเกิดสภาพการณ์เช่นนั้น ดังนั้นแม้คณะรัฐมนตรีจะไม่ตราขึ้นในรูปของพระราชกำหนดก็ไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจของประเทศ ตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง แต่อย่างใด

๓.๒ แม้อายุได้รัฐจะเพิ่มขึ้นจากการเก็บภาษีสรรพสามิตตามพระราชกำหนดดังกล่าว แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าหากไม่เพิ่มขึ้นแล้วจะทำให้เศรษฐกิจของชาติล่มสลายหรือกระทบต่อความมั่นคงในลักษณะที่จำเป็นต้องตราพระราชกำหนดออกอย่างฉุกเฉิน รัฐบาลก็ได้ย้าถึงความมั่นคงทางด้านคลังของประเทศมาโดยตลอด และจัดเก็บภาษีได้เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการในตอนที่ ๑๒ กิจการที่ได้รับอนุญาตโดยสัมปทานจากรัฐในกรณีกิจการโทรคมนาคมก็เช่นเดียวกัน การให้สัมปทานของบุคคลภายในรัฐบาลทั้ง พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี นายแพทย์พรหมินทร์ เลิศสุริย์เดช รองนายกรัฐมนตรี นายแพทย์สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และนาวาอากาศตรี ศิธา ทิวารี โฆษกรัฐบาลต่างได้ยืนยันในต่างกรรมต่างวาระกันว่ากรณีกิจการโทรคมนาคมดังกล่าวเสมือนกับเป็นการจ่ายเท่าเดิมแต่แบ่งจ่าย ๒ ส่วน คือ ส่วนหนึ่งเป็นภาษีสรรพสามิตและส่วนหนึ่งเป็นการส่งรายได้เข้ารัฐโดยผ่านองค์กรของรัฐที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ

เป็นคู่สัญญาสัมปทาน จะเห็นได้ว่าคำอธิบายเหตุผลและข้อชี้แจงดังกล่าวนี้ไม่มีผลในทางด้านที่ทำให้มีความเปลี่ยนแปลงในเรื่องของรายได้ซึ่งกิจการโทรคมนาคมจะต้องส่งรัฐตามสัญญาที่ได้ทำไว้กับรัฐ ซึ่งหากจะอ้างการเปิดเสรีโทรคมนาคมก็ยังมีเงื่อนไขอีกหลายปีจึงมีผลบังคับใช้ ดังนั้นเมื่อพิจารณาแล้ว จึงไม่สามารถอ้างเหตุผลการตราพระราชกำหนดเพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศถึงขั้นที่จะเป็นกรณีฉุกเฉินมีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้จึงไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญ

๓.๓ กรณีกิจการตามพระราชกำหนดฉบับนี้ ไม่มีลักษณะของสินค้าที่สามารถกักตุนเพื่อเก็งกำไร จึงไม่มีเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องตราโดยอ้างเหตุความจำเป็นฉุกเฉินเร่งด่วนในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

การดำเนินการตราพระราชกำหนดในกรณีนี้ของคณะรัฐมนตรี นอกจากจะเป็นการบิดเบือนการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังขัดต่อหลักการพื้นฐานในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ผู้ร้องจึงมีความเห็นพ้องต้องกันว่าพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติพิทักษ์อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖ ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง และมีผลให้พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๔๖ ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่งเช่นเดียวกัน สมควรที่ศาลรัฐธรรมนูญจะได้วินิจฉัยชี้ขาดให้พระราชกำหนดดังกล่าวไม่มีผลบังคับมาตั้งแต่ต้น

คณะรัฐมนตรีได้ชี้แจงตามลำดับเรียงข้อตามคำร้องของผู้ร้องดังนี้

คำร้องข้อ ๑ คณะรัฐมนตรีเห็นพ้องด้วยกับหลักการที่ระบุมาในหนังสือคำร้องข้อ ๑

คำร้องข้อ ๒ (๒.๑) และ (๒.๒) ตามคำร้องที่ระบุว่า ในเรื่องของภาษีอากรที่จะเกี่ยวข้องกับ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจนั้น จะต้องเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ ซึ่งหากมิได้ดำเนินการโดยทันทีจะมีผลกระทบ ต่อภาวะการเงินการคลังอย่างรุนแรงหรืออาจก่อให้เกิดความปั่นป่วนเสียหายในการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้อง หรือมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อรองรับเหตุการณ์หรือสถานการณ์เฉพาะหน้า เช่น มีการผลิต สินค้าใหม่ คณะรัฐมนตรีเห็นด้วยกับหลักการที่ปรากฏในคำร้อง แต่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาโดยรอบคอบ แล้วว่า การออกพระราชกำหนดครั้งนี้เป็นไปตามหลักดังกล่าวข้างต้นทุกประการตามข้อมูลที่รัฐบาล ได้รับรายงานมา กล่าวคือรัฐบาลกำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ ซึ่งควรจัดเก็บได้มากขึ้น กว่าที่ผ่านมา เช่น จัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากสถานอาบอบนวด กิจการโทรคมนาคมสัมปทาน ในที่คลับ สนามกอล์ฟ ดังที่เมื่อออกพระราชกำหนดแล้ว รัฐสามารถจัดเก็บได้ทันที ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ อันเป็นวันที่พระราชกำหนดมีผลใช้บังคับจนถึงวันที่ ๓๑ มกราคม เวลาเพียง ๔ วัน รัฐเก็บภาษี

จากสถานอาบอบนวดเฉพาะในกรุงเทพมหานครได้ ๖๕๘,๕๑๐ บาท จากไนท์คลับได้ ๖๘,๒๓๒ บาท และจากกิจการโทรคมนาคมสัมปทานได้ ๔๕ ล้านบาทเศษ ซึ่งภาษีเหล่านี้ไม่เคยเก็บเป็นรายได้ของรัฐมาก่อน

คำร้องข้อ ๓ (๓.๑) และ (๓.๒) ตามคำร้องที่ว่ากิจการที่มีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตตามพระราชกำหนดนั้น “แม้คณะรัฐมนตรีจะไม่ดำเนินการตรารัฐธรรมนูญในรูปของพระราชกำหนดก็ไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจของประเทศตามความหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง แต่อย่างใดทั้งสิ้น” คณะรัฐมนตรีในฐานะผู้ใช้อำนาจบริหารราชการแผ่นดิน กำกับดูแลกระทรวงการคลังได้รับทราบข้อมูลในทางตรงกันข้ามกับคำร้องว่า หากคณะรัฐมนตรีไม่ดำเนินการเพื่อตราพระราชกำหนดก็จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างรุนแรง เพราะรัฐจะสูญเสียรายได้จากภาษีสรรพสามิตจำนวนมหาศาลจากกิจการสถานอาบอบนวด และไนท์คลับ ซึ่งถือว่าเป็นบริการบันเทิงที่ฟุ่มเฟือย กิจการสนามกอล์ฟ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และกิจการโทรคมนาคม ซึ่งรายได้จากค่าสัมปทานที่เคยเป็นของรัฐทั้งหมดจะไม่ใช่ของรัฐส่วนใหญ่หรือทั้งหมดอีกต่อไป ในภาวะเศรษฐกิจขณะนี้ รัฐมีความจำเป็นต้องจัดหารายได้เข้ารัฐจากทุกทางเพื่อประโยชน์ในการจัดงบประมาณรายจ่ายอุดหนุนของการจัดหารายได้เข้ารัฐ สร้างความเป็นธรรมแก่สังคมในด้านภาษีอากร และมีตัวเลขพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตที่ชัดเจนรองรับการลงทุนจากต่างชาติที่จะเข้ามาจัดตั้งสถานบริการบันเทิง สถานธุรกิจสุขภาพ สนามกอล์ฟ และการจำหน่ายหุ้นของบริษัท ทศท และบริษัท กสท ในประเทศไทยอันจะเป็นการระดมทุนเข้าประเทศ ส่งเสริมการลงทุน และการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดรายได้แก่ประเทศ จากการเก็บภาษีทางตรงและภาษีทางอ้อมแก่รัฐอีกเป็นจำนวนมาก ในการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังไปตระเวนเชิญชวนชาวต่างชาติให้มาลงทุนในประเทศไทยเมื่อปลายเดือนมกราคมก็ได้มีการนำพระราชกำหนดนี้ไปชี้แจงต่อชาวต่างประเทศดังกล่าวด้วย จนได้รับความสนใจเป็นอันมากโดยถือว่าชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรม คณะรัฐมนตรีจึงถือว่า การออกพระราชกำหนดดังกล่าวมีผลสร้างรายได้แก่รัฐ และความเชื่อมั่นในการลงทุน นับว่าเป็นการสร้าง ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นไปเพื่อรักษาระบบภาษีสรรพสามิตของประเทศ เพราะหากปล่อยให้ความไม่ชัดเจนของกฎหมายที่ทำให้การเรียกเก็บภาษีสรรพสามิตจากบริการหรือกิจการต่างๆ สับสน หรือไม่เป็นธรรม เป็นเหตุให้รัฐขาดรายได้อันพึงได้ ย่อมกระทบต่อความเชื่อมั่นในระบบภาษีของประเทศ รายได้ที่รัฐได้มาจากพระราชกำหนดนี้ถือว่ามีจำนวนมาก เฉพาะภาษีสรรพสามิตจากกิจการโทรคมนาคมสัมปทานเพียงอย่างเดียว ในช่วงเวลา ๔ วัน มีจำนวนถึง ๔๕ ล้านบาทเศษ หากคิดจากจำนวนเวลาทั้งเดือน ซึ่งรัฐจะมีรายได้ประเภทนี้อย่างสม่ำเสมอเป็นรายเดือนทุกเดือน และหากคิดจากเวลาทั้งปีแล้วจะเห็นได้ว่ามีจำนวนมาก

พอที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศและอุดหนุนงบประมาณของประเทศได้อย่างดี การที่ผู้ร้องวิจารณ์ว่าการออกพระราชกำหนดไม่ก่อให้เกิดผลในด้านบวกจึงเป็นการกล่าวโดยไม่ทราบข้อเท็จจริง ส่วนที่กล่าวในคำร้องหน้า ๖ นั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับความฉุกเฉินเร่งด่วนซึ่งมีการนำคำให้สัมภาษณ์ของบุคคลในรัฐบาลที่กล่าวเป็นส่วนตัวและตัดทอนหรือเลือกเอาแต่เฉพาะข้อความที่ได้ประโยชน์มาอ้างอิง คณะรัฐมนตรีเห็นว่าประเด็นนี้อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาตามมาตรา ๒๑๘ วรรคสอง ผู้ร้องจึงไม่อาจเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาได้

(๓.๓) การตราพระราชกำหนดในเรื่องนี้มีใช้การบิดเบือนการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ แต่เป็นการใช้อำนาจตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ ได้ให้ไว้ทุกประการ การตราพระราชกำหนดที่เกี่ยวกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องป้องกันการกักตุนสินค้าดังที่ผู้ร้องอ้าง ตรงกันข้ามการกักตุนสินค้าในบางกรณีอาจใช้กฎหมายที่มีอยู่แล้วจัดการได้ โดยไม่ต้องมีกฎหมายใหม่ ดังนั้นการจะพิจารณาว่าเรื่องใดเกี่ยวข้องด้วยความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือไม่ จึงควรพิจารณาจากผลกระทบทางเศรษฐกิจอันเกิดจากการไม่มีกฎหมายมาควบคุมหรือมีแต่ล่าช้า การที่กฎหมายไม่ครอบคลุมเพียงพอ หรือเกิดความเคลือบคลุมไม่ชัดเจน ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่ได้ผล เป็นเหตุให้รัฐขาดรายได้ หรือหากปล่อยทิ้งไว้จะทำให้ระบบภาษีของประเทศไม่ได้รับความเชื่อถือ เพราะมีช่องว่างจนอาจนำไปสู่การเลือกปฏิบัติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชกำหนดฉบับที่สองเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับฉบับแรก จึงจำเป็นต้องมีเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจตามนัยที่กำหนดไว้ในฉบับแรก ส่วนพระราชกำหนดฉบับแรกได้ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นกรณีเร่งด่วน จึงได้ดำเนินการเพื่อตราขึ้นตามมาตรา ๒๑๘

คณะรัฐมนตรีตระหนักในอำนาจด้านนิติบัญญัติของรัฐสภา และระมัดระวังอยู่เสมอที่จะไม่กระทบหรือล่วงล้ำอำนาจดังกล่าว แต่ในกรณีนี้เป็นความจำเป็นที่ไม่อาจก้าวล่วงเสียได้ การตราพระราชกำหนดในกรณีนี้เป็นเรื่องจำเป็นและไม่มีสิ่งใดที่รัฐบาลควรหลบเลี่ยงหรือเกรงกลัวว่าไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรมหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่สำคัญคือเป็นความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่เห็นประจักษ์ หากปล่อยทิ้งไว้จะเกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ จึงจำเป็นต้องเร่งตราขึ้นเป็นกฎหมายเพื่อรองรับการลงทุนต่างๆที่กำลังเข้ามาโดยไม่อาจรอการตราพระราชบัญญัติตามกระบวนการนิติบัญญัติปกติ หรือแม้แต่จะรอเพื่อให้เข้าสู่การเปิดสมัยประชุมในวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แล้วตราเป็นพระราชกำหนดตามมาตรา ๒๒๐ ได้ เพราะหากทำเช่นนั้นก็อาจช้าไปและไม่สมควร คณะรัฐมนตรีจึงเห็นชอบให้ดำเนินการตราพระราชกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑๘

รายละเอียดคำร้องของผู้ร้อง คำชี้แจงและคำชี้แจงเพิ่มเติมของคณะรัฐมนตรี ปราบกฏตาม
คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญแล้ว

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญ

“มาตรา ๒๑๘ ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัย
สาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์
จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณี
ฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้

ฯลฯ”

“มาตรา ๒๑๕ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะได้อนุมัติพระราชกำหนดใดตามมาตรา
๒๑๘ วรรคสาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวน
สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก
ว่าพระราชกำหนดนั้นไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็น
ดังกล่าว ส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้วให้ศาลรัฐธรรมนูญ
แจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ส่งความเห็นนั้นมา

เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภาได้รับความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รอการพิจารณาพระราชกำหนดนั้นไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับแจ้ง
คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง
ให้พระราชกำหนดนั้นไม่มีผลบังคับมาแต่ต้น

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง
ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมด”

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๕๖

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในตอนที่ ๕ สถานบริการ ของพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตท้าย
พระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพิกัดอัตรา
ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้พิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตท้ายพระราชกำหนดนี้
แทน”

พิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต

ประเภทที่	รายการ	อัตราภาษี		
		ตามมูลค่า ร้อยละ	ตามปริมาณ	
			หน่วย	หน่วยละ-บาท
	<p>“ตอนที่ ๕ <u>กิจการบันเทิงหรือหย่อนใจ</u> <u>ลักษณะบริการ</u> “กิจการบันเทิงหรือหย่อนใจ” หมายความว่า การประกอบกิจการในด้าน บันเทิงหรือหย่อนใจต่างๆ ในสถานบริการ เพื่อหารายได้เป็นธุรกิจ เช่น สถานมหรสพ สถานที่ฉายภาพยนตร์ ในท์คลับ คาบาเรต์ ดิสโกเธค เป็นต้น</p>			
๐๕.๐๑	ในท์คลับ และดิสโกเธค	๒๐	-	-
๐๕.๐๒	สถานอาบน้ำหรืออบตัว และนวด	๒๐	-	-
๐๕.๕๐	อื่นๆ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดใน ราชกิจจานุเบกษา	๒๐	-	-
	<p>ตอนที่ ๑๐ <u>กิจการเสี่ยงโชค</u> <u>ลักษณะบริการ</u> “กิจการเสี่ยงโชค” หมายความว่า การประกอบกิจการในการจัดให้มีการ เสี่ยงโชคโดยวิธีการใดๆ เพื่อให้ได้รับเงิน รางวัล หรือประโยชน์อย่างอื่น เช่น สนามแข่งม้า การออกสลากกินแบ่ง เป็นต้น</p>			
๑๐.๐๑	สนามแข่งม้า	๒๐	-	-
๑๐.๐๒	การออกสลากกินแบ่ง	๒๐	-	-
๑๐.๕๐	อื่นๆ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดใน ราชกิจจานุเบกษา	๒๐	-	-

ประเภทที่	รายการ	อัตราภาษี		
		ตามมูลค่า ร้อยละ	ตามปริมาณ	
			หน่วย	หน่วยละ-บาท
	<p style="text-align: center;">ตอนที่ ๑๑</p> <p style="text-align: center;"><u>กิจการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</u></p> <p><u>ลักษณะบริการ</u></p> <p style="text-align: center;">“กิจการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”</p> <p>หมายความว่า การประกอบกิจการที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของสิ่งแวดล้อมเพื่อหารายได้เป็นธุรกิจ เช่น สนามกอล์ฟ เป็นต้น</p>			
๑๑.๐๑	สนามกอล์ฟ	๒๐	-	-
๑๑.๕๐	อื่นๆ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา	๒๐	-	-
	<p style="text-align: center;">ตอนที่ ๑๒</p> <p style="text-align: center;"><u>กิจการที่ได้รับอนุญาตหรือสัมปทานจากรัฐ</u></p> <p><u>ลักษณะบริการ</u></p> <p style="text-align: center;">“กิจการที่ได้รับอนุญาตหรือสัมปทานจากรัฐ”</p> <p>หมายความว่า การประกอบกิจการใดๆ ในลักษณะที่เป็นการให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป โดยได้รับอนุญาตหรือสัมปทานจากรัฐให้ดำเนินกิจการได้</p>			
๑๒.๐๑	กิจการโทรคมนาคม	๕๐	-	-
๑๒.๕๐	อื่นๆ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา	๕๐	-	-

ประเภทที่	รายการ	อัตราภาษี		
		ตามมูลค่า ร้อยละ	ตามปริมาณ	
			หน่วย	หน่วยละ-บาท
๑๓.๕๐	ตอนที่ ๑๓ บริการอื่นๆ บริการอื่นๆ นอกจากตอนที่ ๕ ถึงตอนที่ ๑๒ ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา	๕๐	-	-”

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “บริการ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““บริการ” หมายความว่า การให้บริการในทางธุรกิจในสถานบริการ ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต”

“มาตรา ๔ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “สถานบริการ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““สถานบริการ” หมายความว่า สถานที่สำหรับประกอบกิจการในด้านบริการ และให้ความหมายถึงสำนักงานใหญ่ที่จัดตั้งขึ้นในการประกอบกิจการ ในกรณีที่ไม่อาจกำหนดสถานที่ให้บริการได้แน่นอน”

พิเคราะห์แล้วคงมีประเด็นต้องพิจารณาเพียงว่าการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นไปตามเจตนาของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่ กล่าวโดยเฉพาเจาะจงลงไป คือ เป็นไปเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศหรือไม่ นักวิชาการทางเศรษฐศาสตร์มหภาคจากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้ให้ความเห็นในทางวิชาการถึงความหมายของคำว่า “ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ” ตามลำดับดังนี้

รศ. ดร.ปราณี ทินกร จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้ความเห็นเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ความตอนหนึ่งว่า “ตามที่ศาลรัฐธรรมนูญเชิญมาให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องประเด็นความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ เวลาที่เราพูดถึงความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเราก็มักจะมองถึงการเติบโตของประเทศ มองถึงศักยภาพในอนาคตของประเทศและมองถึงรายได้ของรัฐบาล ถามว่าการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตทำให้รัฐบาลมีความมั่นคง หรือเศรษฐกิจมีความมั่นคงมากขึ้นไหม คำตอบที่ดิฉันคิดว่ามองเห็นก็คือไม่ได้มีส่วนเลย เนื่องจากว่าภาษีสรรพสามิตตรงนี้เป็นส่วนที่ดึงมาจากส่วนแบ่งรายได้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้น ก็จะไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบเพราะว่ารัฐบาลจะได้ส่วนนี้อยู่แล้ว ส่วนรายละเอียดไม่ว่ารายละเอียดทางด้านภาพรวมของเศรษฐกิจ การเจริญเติบโตของการส่งออก การบริโภค รายได้รัฐ ดิฉันคิดว่าข้อมูลที่ทางสภาพัฒน์ ฯ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) กับสำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้แถลงไปเมื่อวานนี้ค่อนข้างชัดเจนว่า เศรษฐกิจไทยมีการเติบโตที่ค่อนข้างดีและโดยทั่วไป รายได้จากภาษีของรัฐนี้ก็เพิ่มตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น ถ้ามองถึงว่ารัฐมีความจำเป็นอะไรที่จะต้องจัดเก็บภาษีเพิ่มเติมเพื่อที่จะทำให้รายได้เพิ่มขึ้น เราก็มองไม่เห็นว่ามีมีความจำเป็นอะไรมากมายที่จะต้องมาจัดเก็บ ในเมื่อเศรษฐกิจขยายตัว รายได้ของรัฐก็จะเพิ่มขึ้นอยู่แล้ว ฯลฯ” และให้ความเห็นต่อไปว่า “ถ้าถามว่าเราจะดูตัวเลขการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศจากที่ไหน และเราจะเชื่อถือได้ใหม่ว่า เศรษฐกิจของไทยมีความมั่นคงดีขึ้น ได้ปรับตัวดีขึ้นหลังจากที่เกิดวิกฤติแล้วคำตอบดิฉันคิดว่า สภาพัฒน์ ฯ เป็นหน่วยงานเดียวที่เป็นคนจัดเก็บสถิติทางด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมและการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค การลงทุน อะไรต่างๆ เพราะฉะนั้นเราก็จำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากสภาพัฒน์ ฯ และข้อมูลจากสภาพัฒน์ ฯ ก็ออกมาชัดเจนแล้ว ในขณะเดียวกันกระทรวงการคลังโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลังก็ได้ออกมาแถลงข่าวเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคมนี้ว่า นอกจากการเติบโตของปี ๒๕๕๕ จะดีกว่าที่คาดแล้วยังคาดการณ์ว่า การเติบโตในปี ๒๕๕๖ ก็จะดีขึ้นด้วย เพราะฉะนั้น เมื่อระบบเศรษฐกิจเริ่มฟื้นและเริ่มที่จะทำงานได้โดยกลไกต่างๆ เริ่มปรับตัวเข้าสู่ภาวะปกตินี้ แน่นอกรายได้จากภาษีจะเพิ่มขึ้นและตัวเลขค่อนข้างชัดเจน ตัวเลขการจัดเก็บภาษีซึ่งได้มาจากข้อมูลของรัฐเองเราจะพบว่า รายได้จากภาษีรวมของรัฐในปี ๒๕๕๕ รวมแล้ว ๖๕๔,๔๖๒ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๕ ได้เพิ่มขึ้นเป็น ๗๘๕,๕๗๔ ล้านบาท อันนี้คือภาษีรวม และถ้าเรามาดูว่าภาษีสรรพสามิตน้อยลงไปถึงขั้นจะต้องทำให้มีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเพิ่มขึ้นหรือไม่ ถ้าองค์ประกอบของภาษีสรรพสามิตที่อยู่ในสัดส่วนของภาษีรวมนี้ ภาษีสรรพสามิตจะคิดเป็นประมาณ ร้อยละ ๒๗ ของภาษีรายได้จากภาษีรวม และในทำนองเดียวกันรายได้จากภาษีสรรพสามิตก็เพิ่มขึ้นจาก ๑๘๗,๗๒๒ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๔ มาเป็น ๒๑๕,๔๒๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๕ เพราะฉะนั้น

การที่รัฐบาลประกาศใช้พระราชกำหนดภาษีสรรพสามิตกิจการโทรคมนาคมอย่างเร่งด่วน เมื่อต้นปี ๒๕๕๖ จึงไม่มีเหตุอันจำเป็นเร่งด่วนอะไรเกี่ยวกับรายได้จากภาษีที่จะต้องนำมาใช้เพื่อที่จะได้จัดเก็บภาษีเพิ่มขึ้น เพราะว่าถ้าดูตัวเลขการเก็บภาษีรายได้ของรัฐไม่ว่าจะเป็นภาษีสรรพสามิต ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีนิติบุคคล ล้วนเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจ ในฐานะนักวิชาการซึ่งไม่ได้มีส่วนได้ส่วนเสียจากกิจการโทรคมนาคม และได้วิเคราะห์แล้วเห็นว่าจะเกิดผลเสียในอนาคตจึงจำเป็นต้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ เท่านั้นเอง”

ผศ. ดร.ปรภากร อภาศิลป์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้การในวันเดียวกันว่า “๑๗ ในเรื่องภาพรวมของภาวะเศรษฐกิจก็เป็นอย่างที่สภาพัฒน์ ฯ ประกาศวานนี้ เกี่ยวกับตัวเลขในไตรมาสที่ ๔ ของปี ๒๕๕๕ ที่ขยายตัวประมาณร้อยละ ๖.๑ ซึ่งขยายตัวสูงกว่าที่คาดการณ์ไว้ ในขณะเดียวกันเมื่อเศรษฐกิจขยายตัวดี ก็หมายความว่าประชาชนและบริษัทต่างๆ มีรายได้มากขึ้น ประชาชนมีการจับจ่ายใช้สอยมากขึ้นทำให้รายได้จากการเก็บภาษีสูงขึ้น รายได้จากการเก็บภาษีในไตรมาสแรกของงบประมาณปี ๒๕๕๖ ซึ่งเริ่มตั้งแต่พฤศจิกายน - มกราคม รายได้ภาษีที่เก็บขยายตัวเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ ๑๐ ซึ่งเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว คือตั้งแต่พฤศจิกายน ธันวาคมปี ๒๕๕๕ และ มกราคม ๒๕๕๖ เทียบกับช่วงเดียวกันของปีงบประมาณปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นมาประมาณร้อยละ ๑๘ เกือบร้อยละ ๒๐ ซึ่งค่อนข้างสูงมากและก็แสดงถึงการขยายตัวของเศรษฐกิจที่อยู่ในภาวะค่อนข้างดี และตัวเลขต่างๆ ของดัชนีที่สำคัญทางเศรษฐกิจก็แสดงว่าเศรษฐกิจขยายตัวค่อนข้างดี ประชาชนในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมมีรายได้มากขึ้นส่วนหนึ่งเนื่องจากว่าราคาสินค้าเกษตรสูงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะราคาสินค้าเกษตรหลัก เช่น ยางพารา ข้าว ทำให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้น เมื่อมาพิจารณาความมั่นคงทางเศรษฐกิจก็จะพบว่าสถานะทางเศรษฐกิจดีขึ้นและรัฐจัดเก็บรายได้มากขึ้น เพราะฉะนั้น คาดว่าการขาดดุลงบประมาณที่รัฐบาลตั้งไว้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ จำนวน ๑๗๔,๐๐๐ ล้านบาท ก็คงจะขาดดุลน้อยกว่านั้น เพราะฉะนั้น ผมคิดโดยสรุปก็คือว่าความมั่นคงในเศรษฐกิจตอนนี้ค่อนข้างดี และความเร่งด่วนของการที่จะจัดเก็บภาษีสรรพสามิตโดยเฉพาะกิจการโทรคมนาคม ผมคิดว่าไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน และถ้ามาดูในภาพรวมก็จะพบว่าการจัดเก็บโดยแปรสัญญา ฯ เป็นในรูปแบบภาษีสรรพสามิตนี้ คิดว่ารายได้ที่บริษัทเอกชนให้กับรัฐก็คงไม่มากกว่าเมื่อเทียบกับสัญญาเดิมผมขอชี้แจงเพียงเท่านี้ครับ”

รศ. ดร.ชวนชัย อ้นนันท์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ความเห็นว่า “๑๗ นักเศรษฐศาสตร์ ถ้าจะให้ความหมายของความมั่นคงทางเศรษฐกิจก็จะหมายความว่า

๑. มืงบประมาณขาดดุลไม่เกินร้อยละ ๖ ถึง ๗ ของรายได้มวลรวมประชาชาติ
๒. อัตรารายได้เพื่อไม่ควรรจะเกินร้อยละ ๑๐

๓. อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในความเป็นจริงแล้วจะต้องเกินกว่าร้อยละ ๔.๕ ขึ้นไป มีการหักเงินเพื่อให้เป็นอัตราการเติบโตที่แท้จริง

๔. เรื่องการขาดดุลการค้าปัจจุบันไม่สำคัญแต่การขาดดุลชำระเงินจะต้องไม่เกินร้อยละ ๕ สำหรับการขาดดุลชำระเงินควรจะเฉลี่ยเท่ากับอัตราการขาดดุลทางการคลัง

๕. สภาพหนี้ของรัฐบาลนั้นจะต้องไม่เกินร้อยละ ๓๕ ขึ้นไป คือ หมายความว่าต้องไม่เป็นหนี้ใครเกินร้อยละ ๓๕ ทำให้เกิดมีภาระจะต้องไปชดใช้หนี้

๖. หนี้เปรียบเทียบกับการส่งออกต้องไม่เกินร้อยละ ๒๐ หรือ ๒๕”

และได้ให้ความเห็นถึงการตราพระราชกำหนดฉบับที่เป็นปัญหาว่าไม่เข้าเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ เพราะไม่อยู่ในสถานการณ์ที่ว่าถ้าไม่เก็บภาษีนี้แล้วจะทำให้ประเทศชาติเสียหายหนัก

ดร.ชนวรรณ พลวิชัย จากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ให้ความเห็นว่า “ฯลฯ ถ้าเทียบเคียงเสถียรภาพทางเศรษฐกิจก็น่าจะตีความได้ว่านี่คือ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ถ้าจะพูดถึงนิยามหรือความหมายว่า ความมั่นคงทางเศรษฐกิจคืออะไร ขออนุญาตสรุปประเด็นต่างๆ ในเป้าหมายทางเศรษฐกิจ ๔ ประเด็นคือว่า

๑) การที่เศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจคือเงินเฟ้อไม่สูงมากนัก
๒) มีโอกาสในการหารายได้เงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศ
๓) ไม่มีเหตุผลหรือไม่มีปัจจัยที่ทำให้เราสูญเสียเงินตราต่างประเทศออกไปนอกประเทศอย่างรวดเร็ว

๔) การที่เศรษฐกิจไทยมีการเจริญเติบโต มีการจ้างงานอย่างต่อเนื่องนั่นคือกรอบที่ในทัศนะส่วนตัวเห็นว่า นี่คือความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ถ้าถามว่า สถานการณ์ทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร เศรษฐกิจมีความมั่นคงหรือยัง ผมคิดว่าประเด็นนี้เวลาเรามองประเด็นเศรษฐกิจ กรอบที่มองว่าเศรษฐกิจนั้นฟื้นตัวหรือยัง เศรษฐกิจอยู่ในลักษณะที่กลับตัวมาดีขึ้นแล้วหรือยัง ก็ต้องบอกว่าดีขึ้นแล้ว ตามข้อมูลของสภาพัฒน์ ฯ ซึ่งเป็นเอกสารเผยแพร่ทั่วไปของทางการ ฯลฯ”

จากข้อเท็จจริงที่ได้ความจากนักวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์มหภาคทั้งสี่ดังกล่าวรับฟังได้ว่าในช่วงก่อนหน้าและช่วงที่ตราพระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าว เศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะที่กระเตื้องดีขึ้นโดยลำดับ และไม่มีเหตุการณ์อย่างใดแสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจของประเทศจะถดถอยลงหรือเกิดความไม่มั่นคงต่อเศรษฐกิจของประเทศอันจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดดังกล่าวมาแก้ไขเยียวยาเศรษฐกิจของชาติแต่อย่างใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการในตอนปี ๑๒ ที่ได้รับสัมปทานจากรัฐในกรณีกิจการโทรคมนาคม

ซึ่งเป็นส่วนสาระสำคัญของพระราชกำหนด ก็ได้รับการยืนยันจากการให้สัมภาษณ์ของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี นายแพทย์พรหมินทร์ เลิศสุริย์เดช รองนายกรัฐมนตรี ในขณะนั้น และ นายแพทย์สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ว่ากิจการ โทรคมนาคมดังกล่าวเป็นการจ่ายเท่าเดิมเป็นแต่แบ่งจ่ายเป็นสองส่วน คือส่วนหนึ่งเป็นภาษีสรรพสามิต และอีกส่วนเป็นการส่งรายได้เข้ารัฐโดยผ่านองค์กรของรัฐที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเป็นคู่สัญญาสัมปทาน ไม่มีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของรายได้ที่กิจการโทรคมนาคมจะต้องส่งแก่รัฐ ทำให้เห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดในส่วนนี้ซึ่งเป็นส่วนสาระสำคัญของพระราชกำหนดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง แต่อย่างไรก็ดี ที่คณะรัฐมนตรีอ้างมาในคำชี้แจงว่า เนื่องจากการตราพระราชกำหนด ทั้งสองฉบับ เป็นผลให้รัฐจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นจำนวนหนึ่งนั้น เห็นว่าภาษีที่จัดเก็บได้ตามที่กล่าวอ้าง เมื่อเทียบสัดส่วนกับเงินงบประมาณทั้งประเทศแล้วนับว่าเป็นจำนวนเล็กน้อยมาก ทั้งส่วนภาษีจาก กิจการโทรคมนาคม ก็หาใช่เป็นส่วนที่ได้เพิ่มขึ้นไม่ แต่เป็นเพียงแปลงมาจากค่าสัมปทานเท่านั้น ซึ่งผู้รับ สัมปทานต้องเสียอยู่แล้วไม่อาจนำมาเป็นข้ออ้างว่าได้กระทำไปเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคง ทางเศรษฐกิจของประเทศได้

อนึ่ง ปรากฏตามการคาดการณ์ตามรายงานของธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจ การคลัง กระทรวงการคลัง สรุปได้ว่า ในปี ๒๕๕๕ เศรษฐกิจของประเทศไทยได้เข้าสู่วัฏจักรของการฟื้นตัว มีความเข้มแข็งมากขึ้นโดยตลอดท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังฟื้นตัวไม่เต็มที่ และสถานการณ์การเมือง ต่างประเทศที่มีความไม่แน่นอนสูง เศรษฐกิจในปี ๒๕๕๖ มีการขยายตัวโดยการบริโภคภาคเอกชนและ การลงทุนภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและภาคธุรกิจปรับตัวดีขึ้น อย่างต่อเนื่อง การขยายตัวของสินเชื่อเพิ่มขึ้นและอัตราดอกเบี้ยยังทรงตัวในระดับต่ำ รายได้ของประชาชน ในระดับรากฐานมีแนวโน้มดีขึ้นตามราคาสินค้าเกษตรที่ปรับตัวดีขึ้น และการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ในระดับฐานราก สถานการณ์ด้านการจ้างงานดีขึ้น โดยจำนวนคนว่างงานลดลงจาก ๑.๑ ล้านคน หรือ ร้อยละ ๓.๒ ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ในปี ๒๕๕๔ มาอยู่ที่ ๐.๕๕ ล้านคน หรือร้อยละ ๒.๕ ในปี ๒๕๕๕ ปริมาณสินค้าส่งออกและบริการยังคงขยายตัวในระดับสูง โดยคาดว่าปริมาณการส่งออกสินค้า และบริการในปี ๒๕๕๖ จะขยายตัวในอัตราร้อยละ ๕.๔ นอกจากนี้ เสถียรภาพภายนอกประเทศและ ภายในประเทศอยู่ในระดับที่มั่นคง กล่าวคือ ดุลบัญชีเดินสะพัด ในปี ๒๕๕๖ มีแนวโน้มเกินดุลอยู่ที่ ๖.๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ ๔.๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในขณะที่ดุลการค้าในปี ๒๕๕๖ ยังเกินดุลอยู่ประมาณ ๐.๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แม้ว่าจะมีการชำระหนี้ เงินกู้ให้กับกองทุนการเงินระหว่างประเทศก่อนกำหนดในปี ๒๕๕๖ แต่คาดว่าทุนสำรองระหว่างประเทศ

ณ สิ้นปี ๒๕๕๖ อยู่ในระดับมั่นคงที่ประมาณร้อยละ ๓๕.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็น ๖.๔ เท่าของมูลค่าการนำเข้า อัตราเงินเฟ้อในปี ๒๕๕๖ อยู่ที่ร้อยละ ๒.๓ ต่อปี ยิ่งแสดงให้เห็นชัดว่า พระราชกำหนดทั้งสองฉบับมิได้ตรากั้นเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ ตามนัยแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง นอกจากนี้สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจแก่คณะรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๕ ซึ่งต้องถือว่าเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐกิจอย่างยิ่ง ได้เคย เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการแปรสัญญาโทรคมนาคม เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และได้ประชุมเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖ กับมีมติให้เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง รายละเอียดปรากฏตามหนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาฯ ที่ นร ๑๑๑๗/๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ และเอกสารท้ายหนังสือดังกล่าวรวม ๖ หน้า ซึ่งได้แจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามที่ขอทราบข้อมูลไป สรุปว่าได้วินิจฉัยข้อไม่สมควรและไม่ถูกต้องในการตราพระราชกำหนดที่เป็นปัญหา ประกอบด้วยเหตุผลที่มีน้ำหนักยิ่งหลายประการ แต่ไม่ปรากฏว่ารัฐบาลได้นำพาข้อติติงของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวแต่ประการใด

อาศัยเหตุดังได้พิจารณาма จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติพิกัด อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ให้พระราชกำหนดนั้นไม่มีผลบังคับมาแต่ต้นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ วรรคสาม

นายจිරะ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ